

Sisäministeriö
Rajavartio-osasto

RVLE lausuntopyyntö 7.6.2017 RVLdno/2016/774

Hallituksen esitysluonnos laeiksi rajavartiolain ja ulkomaalaislain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

Sisäministeriön rajavartio-osasto on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jolla muutettaisiin rajavartiolakia, ulkomaalaislakia, henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annettua lakia, rajavartiolaitoksen hallinnosta annettua lakia, poliisilakia ja rikoslakia.

Päällystöliiton näkemyksen mukaan lakiluonnosten tarkoituksena ollut Rajavartiolaitoksen ja rajavartiomiesten normaaliolojen toimivaltuuksien kehittäminen siten, että Rajavartiolaitos voi varautua ennalta sekä nopeasti ja tehokkaasti vastata Suomen turvallisuusympäristössä ilmeneviin uhkiiin sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa toteutuu käytännön tasolla hyvin.

Päällystöliitto esittää esitysluonnoksesta seuraavia huomioita:

Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen liittyvät esitykset ovat hyviä ja tarpeellisia ja ne ovat Rajavartiolaitoksen toimintaa parantavia toimia käytännössä. Toimivaltuuksien laajentaminen koskemaan rajanylityspaikkojen välitöntä läheisyyttä on tärkeä ja hyvä lisäys.

Rajavartiomiesten toimivaltuuksien lisääminen poliisitehtävien suorittamiseen sekä niistä saatavien tietojen käsittely sekä toimenpiteistä päättäminen ovat perusteltuja lisäyksiä säännöstöön sekä esitetty selkeästi ja riittävän tarkasti. Samoin kiinteistöjen käyttöoikeus rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi ja liikkumisrajoitusten asettaminen Rajavartiolaitoksen käyttöön ottamille kohteille ovat hyviä ja kannatettavia lisäyksiä.

Toimivaltuudet sotilaallisen maanpuolustuksen tehtävissä sekä virka-avun vastaanottaminen puolustusvoimilta muodostavat hyvän ja tarpeellisen lisäyksen nykyiseen lainsäädäntöön.

Asevelvollisten toimivaltuuksien lisääminen rajavartiolaitoksen toiminnan tukena on kannatettava esitys, mutta siihen liittyy muutamia asioita, jotka tulee huomioida hyvissä ajoin ennen toiminnan käynnistämistä. Asevelvollisten käytön osalta tulee huomioida mahdollinen koulutustarve ja erityisesti asevelvollisten käyttö henkilötietojen rekisteröinnissä ja Rajavartiolaitoksen tutkittavana olevien rikosten kirjaamistehtävissä tulee valmistella etukäteen. Rekisterien käyttö siten, että asevelvolliset eivät pääse tietoja syöttäessään lukemaan sinne jo aikaisemmin taltioituja tietoja, tulee valmistella hyvin etukäteen ennen varsinaista tarvetta, sillä rekisterien käyttöoikeuksien muokkaaminen toiminnan tarpeen esiintyessä voi olla haastavaa.

Miehittämättömien ilma-alusten ja lennokkien kulkuun puuttumiseen liittyvät esitykset ovat tarpeellisia ja ajankohtaisia säädöksiä.

Liikenteenharjoittajien velvollisuuksien laajentaminen koskemaan myös sisärajaliikennettä tilanteissa, joissa rajavalvonta on palautettu sisärajoille Schengenin säännösten mukaisesti, on välttämätön lisäys

säädöksiin rajavalvonnan onnistumiseksi ko. tilanteissa. Myös sisärajaliikenteen matkustajatietojen saaminen Rajavartiolaitoksen käyttöön muussakin kuin yksittäistapauksissa on tarpeellinen esitys ja perusteltu riittävän hyvin.

Ahvenanmaan lainsäädännön perusteella lakiesityksissä esitetyt Rajavartiolaitoksen yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi ja Rajavartiolaitoksen poliisitehtäviä koskevien valtuuksien lisäämiseksi tehtävät muutokset eivät olisi voimassa Ahvenanmaan maakunnan alueella. Päälystöliiton näkemyksen mukaan esitetyt toimintavaltuuksien lisäykset ovat tärkeitä ja tarpeellisia kaikkialla valtakunnan alueella, joten niiden tulisi koskea myös Ahvenanmaan maakunnan aluetta. Päälystöliitto esittää, että Ahvenanmaan erityisasemasta johtuvat vaikutukset viranomaisten virka-apuun sekä yleisesti viranomaisten toimivaltuudet Ahvenanmaalla selvitetään pikaisesti ottaen huomioon nykyisin nopeasti muuttuvat turvallisuustilanteet.

Sakari Vuorenmaa
Puheenjohtaja

Merk.
Jyrki Juvonen
Varapuheenjohtaja